

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради
Бердянського державного
педагогічного університету

від «26» серпня 2020 року
(протокол № 1)

Основи наукових досліджень

(назва навчальної дисципліни)

ПРОГРАМА

обов'язкової навчальної дисципліни

підготовки **бакалавра**

предметної спеціальності

014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

**Бердянськ
2020 рік**

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: к.п.н., ст. викладач кафедри біології, здоров'я людини та фізичної реабілітації Н.С.Пшенична.

Обговорено та рекомендовано методичною радою Бердянського державного педагогічного університету «22» серпня 2020 року, протокол № 1.

ВСТУП

Предметом вивчення дисципліни є методи і способи надбання студентами теоретичних і практичних навичок по веденню науково-дослідної роботи.

Міждисциплінарні зв'язки: методика навчання біології, методика навчання основ здоров'я, діагностика і моніторинг рівня здоров'я, виробнича практика, навчальна польова практика.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання дисципліни є надання студентам теоретичних знань з методології, методів та методик наукових досліджень і відпрацювання практичних навичок ефективного проведення та відповідного оформлення всіх етапів наукових досліджень.

1.2. Основними завданнями дисципліни «Основи наукових досліджень» є:

-ознайомлення студентів із класичними, сучасними та перспективними методами та методиками проведення наукових досліджень;

-отримання студентами теоретичних знань і практичних навичок стосовно процесу виконання усіх етапів наукових досліджень та їх оформлення;

-розвиток у студентів креативного мислення при розв'язанні навчальних та виробничих завдань на основі наукового підходу.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні набути таких **компетентностей:**

ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ФК 5. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду.

ФК 8. Здатність розкривати сутність біологічних явищ та процесів, розв'язувати біологічні задачі.

Та демонструвати такі результати навчання:

ПРН 8. Уміти керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, діалогу й співробітництва.

ПРН 12. Виконувати експериментальні дослідження, інтерпретувати результати.

ПРН 13. Характеризувати живі організми й системи різного рівня з використанням методів сучасної біології, володіти різними методами розв'язування задач з біології.

ПРН 20. Уміти спілкуватися державною мовою та застосовувати іноземну мову в професійній діяльності.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредита ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Наука й наукові дослідження в сучасному світі.

Виникнення та еволюція науки. Теоретичні та методологічні принципи науки. Види та ознаки наукового дослідження. Методологія і методи наукових досліджень. Організація наукової діяльності в Україні.

Тема 2-3. Технологія наукових досліджень. Академічна доброчесність.

Загальна характеристика процесів наукового дослідження. Формулювання теми наукового дослідження та визначення робочої гіпотези. Визначення мети, завдань, об'єкта й предмета дослідження. Виконання теоретичних і прикладних наукових досліджень. Оформлення звіту про виконану науково-дослідну роботу. Бібліографічний апарат наукових досліджень. Правила складання бібліографічного опису для списків літератури і джерел. Правила бібліографічного опису окремих видів документів. Приклади бібліографічного опису окремих видів документів. Розташування бібліографічних описів у списках літератури. Правила наведення цитат і

бібліографічних посилань у текстах наукових та навчальних робіт. Пошук інформації у процесі наукової роботи. Електронний пошук наукової інформації.

Тема 4-5. Робота над написанням наукових статей, монографій, наукових доповідей і повідомлень. Основи академічного письма.

Види наукових публікацій. Наукова стаття. Тези наукової доповіді (повідомлення). Наукова доповідь (повідомлення). Правила оформлення публікацій.

Тема 6-7. Реферати, курсові та кваліфікаційні роботи освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра

Загальна характеристика видів кваліфікаційних робіт. Реферат як форма навчальної й науково-дослідної роботи. Послідовність виконання курсових і кваліфікаційних робіт. Підготовчий етап роботи над курсовою (кваліфікаційною) роботою. Робота над текстом курсової (кваліфікаційної) роботи. Оформлення курсової й кваліфікаційної робіт. Підготовка до захисту й захист курсових і кваліфікаційних робіт. Керівництво й рецензування курсових і кваліфікаційних робіт.

Тема 8. Види науково-дослідної роботи студентів.

Навчально-дослідна робота студентів. Науково-дослідна робота студентів.

3. Рекомендована література

Базова

1. Колесников, О.В. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / О В Колесников. — 2-е видання. — К. : Центр учбової літератури, 2019. — 144 с.: іл.
2. Корягін М.В., Чік В.Ю. Основи наукових досліджень: Навч. посіб. / М.В.Корягін, В.Ю.Чік . — Алерта, 2019. — 492с.
3. Луценко Т. О. Міжнародний досвід державного регулювання науки та інноваційної діяльності / Т.О. Луценко / Збірник наукових праць «Теорія та практика державного управління» — Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ, 2015. — Вип. 2 (49), С.311-316.
4. Основи методології та організації наукових досліджень /за ред. А.Є.Конверського.— К.: Центр учбової літератури, 2014.—352 с.
5. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2012.—254 с.

Допоміжна

1. Женченко М. Методичні рекомендації щодо складання бібліографічних записів у списках літератури до наукових робіт.— К.: Жнець, 2010.— 63с.
2. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / В ВКовальчук. — К.: Слово, 2009. — 240 с.: іл.
3. Марцин В.С. Основи наукових досліджень: навч. посібник / В.С. Марцин, Н.Г. Міценко, О.А. Даниленко та ін. — Львів: РомусПоліграф, 2002.— 128 с.
4. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень: навч. посібник. — Київ: Видавництво «Центр учбової літератури», 2007. — 254 с.
5. Соловійов С.М. Основи наукових досліджень: навчальний посібник для ст-тів ВНЗ / С М Соловійов. — К.: Центр учбової літератури, 176 . — 176 с.: іл.
6. Спіцин Є. С. Методика організації науково-дослідної роботи студентів у вищому закладі освіти. — К., 2003.
7. Стандарт Національної Академії Наук України «Організація і проведення науково-дослідних робіт» СОУ НАН 73.1-001:2011. — К.: НАН України, 2011. — 28 с.
8. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень: навч. Посібник. — Київ: Видавничий Дім «Слово», 2003.— 240 с.

4. Методи навчання:

словесні (пояснення, розповідь, лекція, вступна бесіда, навчальна дискусія, опора на життєвий

досвід здобувачів, створення ситуацій пізнавальної новизни); наочні (ілюстрування, опорний мультимедіа-конспект, навчальні фільми); практичні (вправи, моделювання професійних ситуацій, гейміфікація, дослідження, проектування).

5. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік.

6. Система оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
90-100	відмінно	зараховано	A (відмінно)
65-89	добре		BC (добре)
50-64	задовільно		DE (задовільно)
35-49	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно		F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

